

P7_TA(2013)0056

Izobraževanje v pravosodju - sodni koordinatorji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. februarja 2013 o izobraževanju v pravosodju – sodni koordinatorji (2012/2864(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 81 in 82 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določata sprejetje ukrepov za „pomoč pri usposabljanju sodnikov in sodnega osebja“ po rednem zakonodajnem postopku,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 1991 o ustanovitvi Akademije za evropsko pravo¹, svojega stališča z dne 24. septembra 2002 o sprejetju sklepa Sveta o vzpostavitvi Evropskega omrežja za izobraževanje pravosodnih organov², svoje resolucije z dne 9. julija 2008 o vlogi nacionalnih sodnikov v evropskem sodnem sistemu³ in svojega priporočila Svetu z dne 7. maja 2009 o razvoju kazenskopravnega območja EU⁴,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. aprila 2010 o Akcijskem načrtu izvajanja stockholmskega programa (COM(2010)0171),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2009 o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu: območje svobode, varnosti in pravice za državljane – Stockholmski program⁵,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. septembra 2011 z naslovom „Vzpostavljanje zaupanja v pravosodni sistem celotne EU – nova razsežnost evropskega izobraževanja v pravosodju“ (COM(2011)0551),
- ob upoštevanju pilotnega projekta za izobraževanje pravosodnih organov, ki ga je Parlament predlagal leta 2011,
- ob upoštevanju primerjalne študije o izobraževanju pravosodnih organov v državah članicah, ki jo je Parlament naročil pri Akademiji za evropsko pravo v sodelovanju z Evropskim omrežjem za izobraževanje pravosodnih organov⁶,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 17. junija 2010⁷ in z dne 14. marca 2012⁸ o izobraževanju pravosodnih organov,

¹ UL C 267, 14.10.1991, str. 33.

² UL C 273 E, 14.11.2003, str. 99.

³ UL C 294 E, 3.12.2009, str. 27.

⁴ UL C 212 E, 5.8.2010, str. 116.

⁵ UL C 285 E, 21.10.2010, str. 12.

⁶

<http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=60091>

⁷ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 130.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0079.

- ob upoštevanju nizozemskih izkušenj s projektom Eurinfra in njihove mreže sodnih koordinatorjev za evropsko pravo, ki ju že posnemajo v drugih državah članicah, zlasti v Italiji v okviru programa European Gaius, pa tudi na Danskem, v Romuniji in Bolgariji, temeljita pa na treh stebrih, in sicer (a) izboljšanje dostopnosti virov informacij o evropskem pravu z uporabo spletne tehnologije, (b) izboljšanje poznavanja evropskega prava v pravosodju ter (c) vzpostavitev in ohranjanje mreže sodnih koordinatorjev za evropsko pravo,
 - ob upoštevanju ogromnega napredka v informacijski tehnologiji, ki na primer omogoča vse bolj razširjeno uporabo e-učenja kot prožnega orodja za doseganje večjega števila končnih uporabnikov ne glede na čas in kraj, medtem ko je mogoče napredno tehnologijo – zlasti vrhunske iskalnike – uporabiti za pridobivanje informacij in izboljšanje dostopnosti prava,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o izobraževanju v pravosodju – sodni koordinatorji (O-000186/2012 – B7-0112/2013),
 - ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker ima naš pravni sistem kompleksne korenine, saj je treba po navedbah nedavno objavljenega znanstvenega eseja¹ rimsko pravo obravnavati bolj v smislu večkulturnega projekta kot pa ločenega razvoja ene kulture, medtem ko je običajno pravo (če odmislimo sorodno pretorijansko pravičnost in vpliv kanonskega prava) morda bolj poznano kot anglo-normansko pravo; ker je pravna država nekaj, kar nam je skupno, in je ena od vrednot, ki jih je evropsko pravo dalo svetu; ker potrebujemo celosten pristop k pravu tako s strani strokovnjakov kot sodstva;
 - B. ker se nacionalni sodniki ne morejo izgovarjati na nepoznavanje evropskega prava, saj so in morajo biti evropski sodniki, ki so pozvani, da prevzamejo vodilno vlogo v položaju, ko potrebujemo več Evrope; ker to ne izključuje negovanja evropske pravosodne kulture, v kateri se raznolikost slavi kot skupno dobro;
 - C. ker je vsako nacionalno sodišče sodišče prava EU;
 - D. ker naraščajoče število držav članic in vse večje breme na Sodišču Evropske unije pomenita, da morajo nacionalna sodišča uporabiti vsa razpoložljiva sredstva za spodbujanje učinkovitega in hitrega dostopa do pravice;
 - E. ker je treba na stroškovno učinkovit način izboljšati izobraževanje sodnikov in njihov dostop do prava;
 - F. ker bi bilo spodbujanje zamisli o nacionalnih sodnih koordinatorjih za evropsko pravo in njihovega medsebojnega povezovanja na evropski ravni neprecenljivo; ker bi bila glavna naloga medsebojno povezane mreže sodnih koordinatorjev sodnikom omogočiti, da se pri vsakodnevnem delu brez težav posvetujejo s kolegi iz drugih držav članic o zadevah, kot je razlaga posameznih besed veljavnega evropskega prava (direktive ali uredbe), v varnem digitalnem okolju (po posebej vzpostavljenem družbenem mediju ali preko

¹ P.G. Monateri, *Black Gaius. A Quest for the Multicultural Origins of the 'Western Legal Tradition'*, objavljen v reviji *Hastings Law Journal* št. 51, 2000, str. 479 et seq.; <http://www.jus.unitn.it/cardozo/users/pigi/blackgaius/bge.pdf>.

portala e-pravosodja); ker bi ti „krogi usklajenosti“ omogočili večjo enotnost pri uporabi prava EU, hkrati pa bi se zmanjšalo število predlogov za predhodno odločanje, ne da bi se zmanjšala vloga Sodišča Evropske unije;

- G. ker je Parlament že ugotovil, da bi lahko težave (stroški, jezikovno izobraževanje, stroškovna učinkovitost) rešili z uporabo sodobnih tehnologij in financiranjem razvoja aplikacij (računalniških programov za uporabo na osebnih računalnikih, mobilnih telefonih, tabličnih računalnikih itd.);
- H. ker bi lahko začeli s splošnim delom prava EU, saj elektronsko upravljanje znanja omogoča podroben dostop do najnovejših informacij;
- I. ker bi bilo zlasti v teh časih ekonomske stiske tratenje energije in finančnih sredstev, če bi vsaka država članica začela razvijati svojo tehnologijo in svoje digitalne strukture, da bi zagotovila dostopnost digitalnih orodij,
- J. ker je treba preprečiti podvajanje prizadevanj in spodbujati večkratno uporabo kakovostnih izobraževalnih projektov; ker to zahteva več povezovanja med državami članicami pri upravljanju znanja o pravu EU;
- K. ker bi morale države članice zlasti pri razvoju iskalnikov za iskanje sodb, mnenj in prava EU na splošno preučiti, ali bi bila lahko morda ta tehnologija koristna tudi za pravosodne organe v drugih državah članicah, pri čemer bi se lahko združila, usklajevala in razvijala kot skupno orodje;
- L. ker bi bilo treba uvesti shemo za večkratno uporabo izobraževalnih proizvodov, na primer prek sofinanciranega snemanja in prevajanja/sinhronizacije/podnaslavljanja predavanj;
- M. ker bi bilo treba vse to združiti v krovnem načrtu za upravljanje znanja za pravosodje, po potrebi z uporabo portala e-pravosodje;
- N. ker bo skupno evropsko prodajno pravo, ko bo sprejeto, preizkusni poligon za mrežo sodnih koordinatorjev za evropsko pravo, saj bo zagotovilo priložnost za dosego horizontalne skladnosti med nacionalnimi sodniki na področjih, kjer še ni sodne prakse Sodišča Evropske unije ali je je malo, seveda brez podvajanja specializiranih mrež na tem področju;
- O. ker morajo želja po poznavanju drugih sistemov, odprto mišljenje – med drugim o uporabi novih tehnologij in metod – in dialog postati ključne besede v Evropi, pa tudi svetu, v katerem bo moralo biti pravo in strokovnjaki s področja prava inovativnejši v svojem pristopu k upravljanju znanja;
- P. ker ima to lahko pozitiven učinek na javno dojemanje Evropske unije – če bo na voljo več informacij, ki temeljijo na dejstvih, se bo manj pozornosti posvečalo mitom in zavajanju o sami Uniji ter njenem pravu in delovanju, obenem pa bo več prostora za iskreno razpravo

in politično diskusijo¹;

- Q. ker je to še en vidik gradnje evropske pravosodne kulture, ni pa to vse; ker je treba nove metode izobraževanja in nove učne načrte, ki poudarjajo učenje jezika in spodbujanje študija primerjalnega prava in mednarodnega prava, razširiti na univerze in pravne fakultete – Erasmus (za študente prava in sodnike) je bil zgolj začetek;
- R. ker je zdaj pravi čas, da se stvari premaknejo naprej, začeni z neovirano diskusijo o pravnem usposabljanju za sodnike in strokovnjake ter pravnem izobraževanju na forumu, ki vključuje udeležbo članov pravosodnih organov, ustreznih nacionalnih pristojnih organov – vključno s sodnimi sveti in šolami za izobraževanje v pravosodju – ter Akademije za evropsko pravo, Evropskega omrežja za izobraževanje pravosodnih organov, Evropske mreže sodnih svetov in Evropskega pravnega inštituta;
1. znova poudarja in potrjuje stališče iz svojih zgoraj omenjenih resolucij z dne 17. junija 2010 in z dne 14. marca 2012 o izobraževanju pravosodnih organov;
 2. poziva Komisijo, naj pospeši dodeljevanje pogodb v okviru pilotnega projekta;
 3. poziva Komisijo, naj spodbuja in podpre nacionalne sodne koordinatorje za evropsko pravo in nastajajoče medsebojne povezave nacionalnih mrež sodnih koordinatorjev, hkrati pa spodbuja in promovira ideje iz uvodnih izjav k tej resoluciji in iz resolucij Parlamenta z dne 17. junija 2010 in 14. marca 2012;
 4. opozarja, da ima lahko razvoj in izkoriščanje e-učenja in novih tehnologij, zlasti iskalnikov, koristi za gospodarstvo, zlasti za mala in srednja podjetja;
 5. meni, da bi moral biti v poklicnem razvoju pravnikov poudarek na skupnih standardih poklicne etike, na neodvisnosti in nepristranskosti pravosodnih organov in na takšnem pristopu k evropski zakonodaji, ki spoštuje raznolikost, saj edino tako mogoče doseči pravo medsebojno zaupanje;
 6. ugotavlja, da pravni sistemi držav članic kljub njihovi raznolikosti temeljijo na skupnih načelih in imajo skupne korenine; opominja, da so bili pravni poklici v Evropi še pred nekaj stoletji obravnavani kot enotna skupina strokovnjakov, ki so lahko svetovali, pripravljali pravne dokumente in se pritožili pred sodišči v katerem koli delu Evrope; meni, da bi morale biti to dejstva navdih za politiko Evropske unije na področju pravnega izobraževanja, saj kaže, da je mogoče doseči popolno mobilnost pravnih strokovnjakov;
 7. nazadnje predlaga, naj Komisija poleti 2013 organizira forum – kongres v Messini za gradnjo evropske pravosodne kulture – na katerem bi se lahko sodniki vseh stopenj srečevali in pogovarjali o zadnjih pravnih spornih točkah in težavah, da bi spodbudili razpravo, vzpostavili stike, ustvarili kanale za komuniciranje ter poglobili medsebojno zaupanje in razumevanje; meni, da bi tak forum pristojnim organom in strokovnjakom, vključno z univerzami in strokovnimi organi, ponudil zgodovinsko priložnost, da razpravljajo o politiki pravosodnega usposabljanja in prihodnosti pravnega izobraževanja

¹ Kar zadeva mite o vplivu EU na kriminalno pravo, glej na primer odlično delo z naslovom *Opting out of EUR Criminal law: What is actually involved?* avtorjev Hinarejos, Spencer in Peers, delovna knjiga CELS, nova serija, št. 1, http://www.cels.law.cam.ac.uk/publications/working_papers.php.

v Evropi;

8. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji.